

la crònica | XEVI PLANAS

I la mort no tindrà cap poder

● Si és cert que, com apunta Cesare Pavese, l'art és una defensa contra les ofenses de la vida, també ho deu ser que el rock pot convertir-se en un mitjà per exorcitzar el dolor. La major part dels integrants de Sopa de Cabra han patit en els últims temps cops molt durs en les seves vides personals. En l'energia del rock han sabut trobar el revulsiu que els ha ajudat a plantar-hi cara amb la dignitat del corredor de fons que no es dona per vençut quan la cursa es torna insuportable. Com tot artista que s'implica a fons en el seu ofici, el músic de rock pot extreure de la força de la seva obra l'impuls vital que li permet fins i tot desafiar la mort. Els membres de Sopa de Cabra han desafiat la mort en els últims mesos gravant i tocant en concert les cançons que els han donat satisfacció quan potser, com afirma el cèlebre tema de The Rolling Stones, en moltes ocasions no en veien enlloc. En una de les composicions de Sopa de Cabra, *Hores bruixes*, se cita un fragment de *I la mort no tindrà cap poder*, conegut poema de Dylan Thomas que van traduir al català (en dues versions diferents) Marià Manent i Marià Villangómez, i que va gravar en castellà el Cuarteto Cedrón. Viscudes en clau autobiogràfica, moltes de les cançons del repertori de l'última gira de Sopa de Cabra han estat per als components de la banda un estímul per recordar que amb esperit de lluita es pot mantenir els mals a ratlla. I que la mort no ha de tenir cap poder.

Sopa de Cabra va protagonitzar abans-d'ahir l'últim concert de la seva història a la sala Razzmatazz de Barcelona davant un públic àvid de beure's l'última tassa de la sopa de cabra com qui pren l'últim glop d'un elixir que ha de produir uns efectes inesborrables. Va ser una vetllada amb moltes cançons i relativament pocs comentaris entre tema i tema, si no es té en compte el llarg i lent apartat de presentacions. Trenta-tres cançons (tretze de les quals van ser bisos) per

Un moment del concert de Sopa de Cabra d'abans-d'ahir a la sala Razzmatazz de Barcelona. / LOLO GARCÍA.

a dues hores i trenta-vuit minuts d'actuació no són poca cosa. Hi va haver temps per repassar una bona mostra de les peces del seu repertori: des de les més emblemàtiques (de *L'Empordà* a *El carrer dels torrats*) a les més recents, passant per les més interessants (*Mala sang*) i les que el conjunt ha incorporat com a versions personals de temes d'altres autors. Gerard Quintana va criticar l'especulació urbanística, l'arbitrarietat del sistema judicial, les guerres i algunes altres desgràcies que el ciutadà ras ha de carregar a les espatlles.

El moment més impactant de la nit va arribar quan, en la divuitena cançó, Gerard Quintana va anunciar l'entrada a l'escenari de Joan Cardona *Ninyín*. Intentant oblidar els estralls de la malaltia que l'afecta i la pena per la mort del seu germà Pau, *Ninyín* va tenir

el coratge d'empunyar de nou la guitarra i compartir amb els seus companys, encara que només fos per uns minuts, la intensitat del final de l'aventura d'una formació que ara ja és mítica. Encara inspirat, *Ninyín* va fer sonar la seva guitarra com als millors temps en uns passatges d'*El sexo* que, des del punt de vista musical, van ser dels millors de la sessió. «Me n'he d'anar a Júpiter. Vull que us quedeu amb el meu cor», va dir *Ninyín* en acomiadar-se del públic en un gest de comunicació ple d'emoció.

És inevitable recórrer al tòpic per explicar que l'ambient que es respirava a Razzmatazz era el de les grans ocasions: les càmeres de televisió, expectants; els equips tècnics d'enregistrament de so i d'imatge, pendents del guió; els col·legues d'altres grups, solidaris fins a l'últim dia; els espectadors (ma-

JORITÀRIAMENT d'edats, compreses entre els setze i els trenta-cinc anys), apilonats com en una llauna de sardines; el conseller de Cultura, fent-se veure en un recinte d'aquells on es couen coses que ell considera modernes...

Ara Sopa de Cabra s'ha dissolt i sembla que la decisió ha arribat per un consens entre els seus membres. Com quan se separa una parella per un acord dels qui la integren, és lògic pensar que la determinació s'ha pres amb l'objectiu que tothom sigui més feliç en la nova situació. Cadascú pot refer la seva vida i enamorar(-se) de nou. El que compta és que l'art demana amor, que hi ha altres parelles que funcionen bé i que els components de Sopa de Cabra poden retrobar la felicitat en altres aliances afectives, parlant sempre en termes musicals, que és del que es tracta aquí.

Un llibre aplega dotze contes mexicans sobre el Dia dels Morts

● Barcelona. L'escriptor Jorge Volpi s'ha encarregat de fer la tria i el pròleg d'un llibre que aplega contes de dotze escriptors mexicans actuals, els quals tenen com a tema central el Dia dels Morts. El llibre, publicat per DeBolsillo, pretén, segons Volpi, crear un diàleg entre un grup d'escriptors nascuts dels anys 60 ençà, la majoria dels quals pertanyen a l'anomenada generació del Crac, amb la rica i curiosa tradició mexicana de celebracions i rituals vinculats a la mort. «*Día de muertos* va ser concebut —afirma Volpi— com un experiment per comprovar com es podria reinventar la tradició», i ofereix una gran varietat de resultats: «Del realisme al fantàstic, de l'humor a la gravetat o a la profunditat, de la burla a la celebració». / EFE

Benigni dirigeix i protagonitza un film sobre Pinotxo

● Terni (Itàlia). El cineasta italià Roberto Benigni, que va rebre tres Oscar pel film *La vida és bella*, està rodant actualment una adaptació cinematogràfica de les aventures de Pinotxo, el personatge infantil creat per Carlo Collodi. La pel·lícula, dirigida i protagonitzada per Benigni, amb un pressupost de 40 milions de dòlars i uns 4.000 figurants, vol ser «una apoteosi de l'alegria». / EFE

RBA publicarà el polèmic assaig de Noam Chomsky sobre els atemptats de l'11 de setembre

● El grup editorial RBA publicarà el mes vinent a l'Estat espanyol el llibre *9-11-2001*, l'última obra publicada per l'intel·lectual i lingüista nord-americà Noam Chomsky, que ha teixit un assaig radical sobre els fets i les conseqüències dels atemptats de l'11 de setembre. El llibre ja ha provocat una gran polèmica als EUA.

Estructurat a través de set entrevistes llargues a periodistes estrangers, entre els quals hi ha Miguel Mora, del diari *El País*, el llibre de Chomsky analitza la causa i els efectes dels atemptats, la reacció del poble nord-americà, i qüestiona la guerra i els bombardejos a l'Afganistan. En la seva línia habitual, crítica amb el poder i la indústria militar,

Chomsky revela els interessos ocults dels països occidentals i dona una visió radicalment nova de tot el conflicte.

L'assaig de Chomsky ha generat, fins i tot abans de la seva publicació als EUA, disparitat d'opinions a tot el món occidental, i ha aconseguit obrir un debat més profund. Chomsky, contrari a l'estratègia seguida pel president Bush

després de l'11 de setembre, sosté que els atacs no van ser deguts al fet que els Estats Units defensin la democràcia o al fet que els nord-americans són «meravellosos» i que hi ha grups de gent que els odien per això, sinó principalment per la política seguida a l'Orient Mitjà durant els últims 25 anys, «en els quals han minat tots els intents per aconseguir la pau».

MTV Europa premia el grup La Oreja de Van Gogh com a millor artista espanyol

● La Oreja de Van Gogh va guanyar el premi al millor artista de l'Estat espanyol dijous passat en la gala dels premis musicals de la cadena MTV Europa. «No ens ho esperàvem, ni tan sols la candidatura. Estem sorpresos i molt contents», va dir Amaia Montero, vocalista del grup musical. El conjunt

de Sant Sebastià, creat l'any 1996, ha aconseguit vendre més d'un milió de discos amb treballs com *Dile al sol* (1998) i *El viaje de Copperpot* (2000).

El grup Limp Bizkit, amb tres distincions, va ser un dels grans triomfadors en la nit de lliurament dels premis MTV, al costat d'artistes com Jennifer Lopez i Manu Chao.